REPUBLIKA E KOSOVËS/REPUBLIKA KOSOVA
REPUBLIC OF KOSOVA
KOMUNA HISTORIC/OPSTINA JUNIK/MUNICIPALITY OF JUNIK
01/Nr. Prot. e-180/1265
Nr. I Dos. 29
Data 05/02/2024

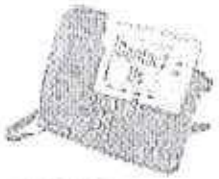
Komuna e Junikut

DRAFT - STRATEGJIA KOMUNALE KUNDËR DHUNËS NË FAMILJE 2024-2027

Janar, 2024

Lajmrimi i rasteve të dhunës në familje

Kontakt:

Numri pa pages 080019999 – Policia e Kosovës /
039 421398 Shtëpija e Sigurtë
0390-310-547 – Qendra për Punë Sociale /
192 Thirrjet emergjente

PËRMBAJTJA

FALENDERIME
SHKURTIME

KAPITULLI 1: HYRJE PËRMBLEDHËSE

KAPITULLI 2: QËLLIMI DHE OBJEKTIVAT STRATEGJIKE TE STRATEGJISË

KAPITULLI 3: ANALIZA E SITUATËS DHE PROBLEMATIKA E DHUNËS NË FAMILJE

KAPITULLI 4: KOHËZGJATJA E ZBATIMIT TË STRATEGJISË DHE INSTITUCIONET E PËRFSHIRA

KAPITULLI 5: AKTIVITETET NË ZBATIM TË STRATEGJISË

KAPITULLI 6: PLANI I MONITORIMIT DHE I VLERËSIMIT TË PROGRESIT NË ZBATIM

SHTOJCA 1: PLANI I VEPRIMIT

FALENDERIME

Draft Strategjia Komunale kundër Dhunës në Familje është një prej dokumenteve të rëndësishme të Komunës së Junikut, hartimi i së cilës ka ndjekur një proces të gjatë diskutimesh dhe kontributesh konkrete të shumë institucioneve relevante që punojnë në këtë fushë. Përfshirja dhe kontributi i tyre kanë dhënë frytin e punës që gjendet në faqet e këtij dokumenti të rëndësishëm për parandalimin e dhunës në familje në komunën tonë.

Grupi i punës për hartimin e Strategjisë, i përbërë nga Mekanizimi Koordinues Institucional kundër dhunës në familje , falënderon veçanërisht institucionet komunale për kontributin që ka treguar se vlerëson me prioritet masat për parandalimin e dhunës në familje: Drejtorinë e Arsimit,Kulturë, Rini dhe Sport Drejtorinë e Shëndetësisë dhe Mirëqenies Sociale (DSHMS), Drejtorinë e Zhvillimit Ekonomik, Drejtoria për Shërbime Publike dhe Inspeksion, Zyren për Integrime Evropiane, Zyrën për Barazi Gjinore, dhe Mekanizimin Koordinues Institucional në këtë përbërje :

Mekanizimi Koordinues Institucional .

1.	**Ruzhdi Shehu**	**Kryetar i komunës së Junikut**
2.	**Rasim Syla**	**Policia e Kosovës**
3.	**Lumturije Hoxha**	**Prokuroria Themelore e Pejës**
4.	**Fatmir Dobraj**	**Gjykata Themelore e Pejës, dega në Deçan**
5.	**Demë Hasanaj**	**Zyra për Mbrojtje të Viktimave - Pejë**
6.	**Eurolind Shehu**	**Zyra për ndihmë juridike falas**
7.	**Behar Fetaj**	**Qendra për punë sociale**
8.	**Ariola Krasniqi**	**Zyra për barazi gjinore**
9.	**Xhavit Velijaj**	**Drejtoria komunale për arsim, kultur rini dhe sport**

10.	Fatos Shala	Drejtoria komunale për shëndetësi dhe mirëqenie sociale
11.	Nysret Pepaj	Spitali Rajonal i Pejës / Qendra për Shëndetin Mendor
12.	Mentor Haxhaj	Zyra komunale për punësim
13.	Leonita Jasiqi-Hoti	Zyra Komunale për Komunitete dhe Kthim
14.	Ardita Bala	Strehimorja në Pejë
15.	Hasije Islami	Instituti i ombudspersonit në Kosovë
16.	Ali Kuçi	Qendra e Mjekësisë Familjare

KAPITULLI I

HYRJE PËRMBLEDHËSE

Hartimi dhe zbatimi i Strategjisë Komunale dhe Planit të Veprimit kundër Dhunës në Familje për Komunën e Junikut , mundëson koordinimin e përpjekjeve ekzistuese të të gjitha departamenteve dhe institucioneve qeverisëse komunale dhe të organizatave joqeveritare. Qëllimi i vetëm i këtyre përpjekjeve të përbashkëta është të parandalojë dhe luftojë Dhunën në Familje si dhe të ndihmojë zhvillimin adekuat dhe mirëqenien e gjithë shoqërisë sonë.

Parandalimi dhe luftimi i Dhunës në Familje kërkon angazhim të strukturave të ndryshme publike dhe private, për të diskutuar dhe zgjidhur çështjet të ndryshme si ato të arsimit, shëndetit, shërbimeve sociale, punësimit, drejtësisë, familjes, fëmijëve dhe të moshuarve, etj. Tërë këto çështje përmbajnë problematika që duhen zgjidhur përmes proceseve të zhvillimit të shoqërisë në tërësi. Strukturat vendimmarrëse, së bashku me organizatat joqeveritare, kanë detyrime në zbatim të kësaj strategjie, të cilat rrjedhin nga funksionet specifike dhe roli që luajnë në shoqëri.
Ky dokument synon të japë ndihmë në arritjen e standardeve më të larta në trajtimin e çështjeve të Dhunës në Familje, si pjesë e përpjekjeve të Komunës së Junikut.
Kjo strategji i referohet implementimit si dhe zbatimit të kuadrit ligjor kundër dhunës në familje në tërësi, i cili ndër të tjera thekson:

1. Të hartohen politika në nivel lokal për parandalimin, mbrojtjen dhe ofrimin e shërbimeve për viktimat dhe ushtruesit e dhunës në familje.
2. Mbështetja financiare e strehimores që mbështesin nëna me fëmijë, në proporcion me numrin e rasteve nga Komuna e Junikut të strehuara si viktima të dhunës në familje

Hartimi i kësaj strategjie është kryer përmes një procesi të gjatë pjesëmarrës, nën drejtimin e Komunës, drejtuesit më të lartë dhe stafet përgjegjëse të drejtorive të ndryshme përfshirë në proces, së bashku me të gjitha institucionet e tjera në nivel komunal. Gjatë muajit Nëntor me 25 Nëntorë fillon fushta "16 Aktivizmit" dhe do të organizohen një sërë takimesh të gjera për njohjen e situatës, hartimin e drejtimeve strategjike dhe planifikimin e aktiviteteve specifike sipas termave kohorë të kësaj strategjie.

KAPITULLI II

QËLLIMI DHE OBJEKTIVAT STRATEGJIKË TË STRATEGJISË KOMUNALE KUNDËR DHUNËS NË FAMILJE

Krahas vështirësive ekonomike, shoqëria jonë po ballafaqohet edhe me një sërë problemesh tjera të papunësisë, të lëvizjeve demografike, të koncepteve të ndryshme mbi vlerat dhe virtytet njerëzore, të cilat ndikojnë drejtpërsëdrejti në pjesëmarrjen e ulët të gruas në vendimmarrje dhe pabarazisë gjinore. Prandaj, Komuna jonë ka nevojë që të hartojmë këtë strategji me anë të së cilës synojmë një shoqëri ku secili respektohet si duhet dhe të ju ipet mundësia të shfrytëzojnë potencialin që kanë, pa dhunë dhe diskriminim.

Strategjia komunale kundër Dhunës në Familje për Komunën e Junikut synon të:

- Të punojë në parandalimin e dhunës në familje dhe ngritjen e vetëdijes tek komuniteti për aspektet negative të këtij fenomeni;
- Të përmirësojë/ndërtojë sistemin e grumbullimit dhe shkëmbimit të të dhënave në mes të akterëve relevant;
- Të fuqizojë mekanizmat për reagim sa më të shpejtë ndaj rasteve të dhunës në familje dhe të përmirësojë koordinimin në mes anëtarëve të grupit gjatë menaxhimit të tyre;
- Të bëjë avokim dhe monitorim të zbatimit të politikave si dhe të sugjerojë ndryshime bazuar në përvojat më të mira nga terreni.

Fushat e veprimit dhe objektivat strategjike të këtij dokumenti janë:

Fushat e Veprimit A.

ELIMINIMI I PABARAZIVE GJINORE DHE DHUNËS NË FAMILJE

Deri në vitin 2027, strategjia komunale synon që të kontribuojë në ndryshimin e qasjes në familje dhe shoqërisë për eliminimin e pabarazisë gjinore dhe dhunën në familje

Fushat e Veprimit B.

ARSIMIMI DHE INFORMIMI

Deri në vitin 2027, strategjia komunale synon një komunitet të mirëinformuar, edukuar në çështjet e dhunës në familje, me profesionistë, të aftë dhe të përgatitur për trajnimin adekuat të viktimave të dhunës në familje dhe të komunitetit në përgjithësi.

Fushat e Veprimit C.

FUQIZIMI I BAZËS EKONOMIKE
Deri në vitin 2027, strategjia komunale synon në parandalimin, mbrojtjen dhe rintegrimin përmes mbështetjes ekonomike dhe dhënien e mundësive për mirëqenien e të mbijetuarave të Dhunës në Familje dhe të familjeve të tyre.

Fushat e Veprimit D.

FUQIZIMI DHE BASHKËPUNIMI NDËRINSTITUCIONAL
Deri në vitin 2027, strategjia komunale synon të ketë një koordinim më të mirë për parandalimin, mbrojtjen e viktimave të dhunës në familje dhe riintegrimin e tyre dhe të familjeve në jetën ekonomike dhe sociale të komunës.

Çdo objektiv strategjik është zbërthyer më tej në disa objektiva specifike, për të cilat është zhvilluar një plan veprimi i detajuar me aktivitete, institucionet përgjegjëse dhe partnere si dhe vlerësime të tjera që lidhen me afatet kohore të zbatimit, kostot dhe planin e monitorimit.

KAPITULLI III

ANALIZA E SITUATËS DHE PROBLEMATIKA E DHUNËS NË FAMILJE

Dhuna në Familje nuk është një dukuri e re për qytetarët e komunës sonë, por edhe shoqërinë Kosovare në përgjithësi. E shprehur në forma dhe intensitete të ndryshme ajo është trashëguar prej së shkuarës, por në ditët e sotme vërehen edhe shumë tipare të reja të shprehjes së saj. Analiza e shkurtër e situatës në Komunën e Junikut ka ndihmuar të qartësohet lista e problemeve dhe shkaqeve që i shkaktojnë ato.
Shkaqet që çojnë në rritjen e shkallës së Dhunës në Familje janë të shumta, ndërmjet të cilave përmendim:

Pabarazitë gjinore: Në Kosovë, roli i femrave në proceset e zhvillimit shoqëror, ekonomik dhe politik është shumë i rëndësishëm, ndonëse ende në ditët e sotme ndeshemi me pabarazi gjinore të dukshme apo të fshehura. Pozita e pabarabartë gjinore ndikohet nga

shkalla e ulët e punësimit të grave, vështirësitë që kanë në qasje të shërbimeve shëndetësore, niveli i ulët i integrimit të grave në ekonomi dhe numri i vogël i grave në pozitat udhëheqëse në administratën publike.

Në Kosovë është krijuar një bazë e mirë ligjore sa i përket çështjes së barazisë gjinore dhe janë bërë hapa të dukshëm në avancimin e pozitës së grave, ku Komuna e Junikut, krahas viteve të mëhershme, ka shënuar progres të dukshëm në avancimin e gruas. Të dhënat paraqesin një përfshirje më të madhe të grave në politikë, në arsim, e sektorë të tjerë. Megjithatë, ende nuk është arritur përfaqësimi i kënaqshëm gjinor, i paraparë në Ligjin për Barazi Gjinore, në të cilin përeaktohet se pjesëmarrja e barabartë e femrave dhe meshkujve, në institucione apo në nivel të pushtetit, është 50% me 50%.
Duke pasur parasysh trendet e varfërisë, shkallës së papunësisë, për një pjesë të popullsisë në Komunën e Junikut, femra mbetet në pozitë më të pafavorshme krahasuar me meshkujt si në lëmin e punësimit, nivelit të varfërisë, arsimit, si dhe pjesëmarrjen aktive në sferën publike dhe private.

Pabarazitë gjinore në gjendjen ekonomike: Në Komunën e Junikut ashtu si në tërë vendin, gjendja e vështirë ekonomike rëndon më shumë mbi femrat, të cilat kanë numrin më të madh të papunësuarve dhe nivelin më të ulët arsimor. Për vitin 2023, Numri i përgjithëshëm i të punsuarve në Institucionet Komunale është 173 nga kjo shifer vetem femra janë 80, që në përqindje jan 47 % femra, kurse perfitues të skemes sociale kemi nji shifer prej 42 familje me 137 anëtarë, nga 42 familje përfituese të NS-s 24 familje përfituese të Ndihmps Sociale kryefamiljare janë Femra kjo shifër tregon se gjendja ekonomiko sociale nuk është në nivelin më të kënaqshëm .

Probleme sociale të lidhura me dhunën në familje: Martesat e hershme janë një ndër dukuritë evidente që mundë të jenë në disa komuna përderisa në komunën tonë nuk kemi pasur asnjë rast të paraqitur

Kriza familjare: Avancimi i rolit të femrës në shoqëri dhe pozita e saj në familje ka ndryshuar në kuptimin e pavarësimit më të madh të saj, marrjes së iniciativave, edukimit dhe arsimimit, fakte të cilat kanë ndikuar në ndryshimin e roleve në familje dhe shoqëri. Kriza familjare në periudhën e pas luftës në Kosovë ka shkaqe të ndryshme: lëvizja e popullatës nga fshatrat në qytete, kalimi nga familjet e zgjeruara dhe të mëdha dhe në familje më të vogla. Të tilla ndryshime shihen si faktorë mbrojtës, por edhe faktorë rreziku njëherësh, si pamundësia e mbrojtjes në rastet e dhunës në familje të nxitura nga papunësia, konfliktet dhe mentalitetit mes gjeneratave, etj.

RRITJA E DIVORCEVE NË SHOQËRI:

Numri i divorceve ndryshon nga viti në vit, nëse në nivel vendi numri i divorceve është në rritje në Komunën e Junikut fatmirësisht kemi pasur rënje rapide të numrit të divorceve .

- Në vitin 2017 ka pasur 9 kërkesa për divorc,
- Në vitin 2018 kanë qenë 7 kërkesa,
- Në vitin 2019 janë 2 kërkesa,
- Në vitin 2020 janë 0 kërkesa,
- Në vitin 2021 është 1 kërkesë,
- Në vitin 2022 është 1 kërkesë.
- Në vitin 2023 fatmirësisht deri me tani nuk kemi pasur asnjë kërkesë

Këto të dhëna janë nxjerrë nga raporti i punës i Shërbimeve Sociale të QPS-s së Junikut

Nga tregues statistikor, numri i rasteve të dhunës në familje të strehuara në Shtëpitë e Sigurta në Pejë dhe Gjakovë

- Në vitin 2017 janë strehuar 0 gra dhe 0 fëmijë
- Në vitin 2018 është strehuar 1 grua dhe 0 fëmijë
- Në vitin 2019 janë strehuar 2 gra dhe 0 fëmijë
- Në vitin 2020 është strehuar 1 grua dhe 0 fëmijë
-
- Në vitin 2021 janë strehuar 0 gra dhe 0 fëmijë
- Në vitin 2022 janë strehuar 0 gra dhe 0 fëmijë
- Në vitin 2023 janë strehuar 0 gra dhe 0 fëmijë

Gratë e strehuara në Shtëpitë e Sigurta në Pejë dhe Gjakovë kanë qenë viktima të dhunës në familje, pasi që qëndrimi në strehimoren "Shtëpia e Sigurtë" është i përkohshëm, deri në 6 muaj, por në strehimoren ndodh që për ndonjë rast më specifik strehimi ti vazhdohet deri në 1 vit por, varësisht nga rasti ndodh që edhe deri në dy vite. Viktimat e dhunës në familje, pas qëndrimit gjashtëmujor transferohen në strehimoret tjera (në regjionet tjera të Republikës së Kosovës), ku në çdo strehimore qëndrimi i tyre zgjat jo më tepër se gjashtë

muaj. Mandej këto viktima të dhunës, nuk kanë zgjidhje tjetër, ose të kthehen në shtëpinë e gjinisë së tyre, ku shpeshherë ndodhë që mos ti pranojnë edhe ato, ose të kthehen sërish tek kryerësi i cili ka ushtruar dhunë ndaj tyre, pasi që nuk mund të bëjnë zgjidhje tjetër. Krahas numrit të raportuar, rastet e dhunës në familje mbeten më tepër raste të izoluara dhe shumë pak të raportuara. Nga ndryshimet e statistikave nga viti në vit, vërehet se ka një rritje të raportimit të rasteve të dhunës në familje në institucionet gjegjëse, që na bënë të kuptojmë se është rritur dukshëm vetëdijesimi qytetar për të raportuar dhunën krahasuar me periudhat e mëhershme, por njëkohësisht është rritur edhe besimi qytetar në institucionet që luftojnë këtë fenomen.
Viktima të dhunës në familje, marrë për bazë statistikat e vilit 2017, 2018 , 2019, 2020, 2021, 2022 dhe 2023 kryesisht janë nga gjinia femërore.

Frika dhe ndërgjegjësimi i pa mjaftueshëm për çështjet e dhunës në familje: Mos raportimi i dhunës në familje dhe ngacmimet e seksuale nga viktimat është si dukuri jo e mirë, pasi konsiderohet turp dhe një çështje që nuk duhet të bëhet publike.

Probleme lidhur me trashëgiminë: Sa i përket procedurave të shqyrtimit të trashëgimisë, shumë herë ndodh që gruaja nuk njoftohet fare ose përjashtohet nga diskutimi për masën trashëgimore, qofië në pozitën e bashkëshortes, nënës apo motrës dhe në këtë mënyrë diskriminohet. Veç kësaj, organi kompetent komunal për mbajtjen e librit amzë të vdekjeve ka për detyrë që në aktvdekje të shënojë emrat e trashëgimtarëve femra dhe meshkuj dhe asesi të mos i diskriminojë femrat.

KAPITULLI 4:
KOHËZGJATJA E ZBATIMIT TË STRATEGJISË DHE INSTITUCIONET E PËRFSHIRA

Shtrirja kohore e strategjisë
Strategjia Komunale kundër Dhunës në Familje është paraparë si një strategji 4 vjeçare që do te zbatohet në periudhën 2024-2027.

Institucionet zbatuese dhe partnere

Komuna Junikut: Institucioni kryesor zbatues për strategjinë është Komuna e Junikut me dikasteret e saj. Si dhe Mekanizimin Instutucional kundër dhunës në Familje që do të kontribon në promovimin e ligjeve për mbrojtje nga dhuna në familje, si dhe atë të

trashëgimisë dhe familjes, informim që ndikon në parandalimin e këtij fenomeni. Këto organe kanë për detyrë që të promovojnë mundësi të barabarta për të gjithë, pa marrë parasysh përkatësinë gjinore, fetare, etnike, moshë e racë, t'i promovojë vlerat për të drejtat e njeriut, si dhe të kujdeset për zbatimin e standardeve dhe raportimin mbi realizimin e tyre.

Ndër institucionet e tjera të përfshira në zbatimin e elementeve të caktuara të kësaj strategjie janë:
Policia e Kosovës, Komiteti Komunal për Siguri në Bashkësi – KKSB , Këshilli i Veprimit Rinor Lokal, OJQ-të

Zyra për Punësim: Në koordinim me Qendrën për Punë Sociale, regjistron dhe evidenton personat, të cilët lajmërohen në zyrë, ndaj të cilëve është ushtruar dhunë në familje. Këtyre personave në cilësi të punëkërkuesve, ju ofrohet: këshillim profesional, informim mbi mundësitë e punësimit, përgatitje dhe ndërmjetësim në punësim, informim për aftësim dhe riaftësim profesional me qëllim përgatitjen për nevojat e tregut të punës.

Mbrojtësi i viktimave i cili bashkëpunon ngushtë me institucionet e tjera që ofrojnë ndihmë për viktimat e Dhunës në Familje, dhe lloje të tjera të dhunës apo trafikimit me qenieve njerëzore, etj si Policinë, QPS, Prokurorinë, Gjykatën, QKMF, Spitali Strehimoren, etj. Ndër detyrat e tij është të informojë viktimën për të drejtat ligjore, të parapara sipas ligjeve në fuqi për dhunën në familje, të parapërgatitë viktimën për seancat gjyqësore, e shoqëron gjatë seancave si në Prokurori dhe Gjykatë, etj.

KAPITULLI 5:

AKTIVITETET NË ZBATIM TË STRATEGJISË

(Plani i Veprimit të kësaj Strategjie gjendet i bashkëlidhur në Shtojcën 1)

Arritja e objektivave strategjike të kësaj Strategjie është paraparë të kryhet përmes zbërthimit të tyre në disa objektiva specifike me aktivitetet përkatëse.

Aktivitetet në planin e veprimit janë renditur sipas tre shtyllave bazë të përcaktuara edhe në Planin e Veprimit të Kosovës: Parandalim, Mbrojtje dhe Riintegrim. Për arritjen e objektivave të kësaj Strategjie, aktivitetet janë specifikuar edhe sipas prioritetit për zbatim:

Afat Shkurtra: aktivitete të rëndësisë së lartë që duhet të zbatohen brenda një afati kohor të shkurtër 6 muaj – 1 vit. Të tilla mund të jenë ngritja dhe forcimi institucional për adresimin e Dhunës në Familje, çështje që lidhen me forcimin e mbrojtjes, etj

Afat Mesme: aktivitete të rëndësishme që duhet zbatohen brenda periudhës kohore 1-2 vjeçare. Ndër aktivitete të tilla mund të jenë edhe ato që kërkojnë fonde, të cilat duhet të sigurohen nga institucionet gjegjëse për implementimin e kësaj strategjie.

Afat Gjata: janë renditur të gjitha aktivitetet të cilat synojnë konsolidimin dhe qëndrueshmërinë afat gjatë të mbështetjes që u jepet të mbijetuarave prej Dhunës në Familje, shërbimeve cilësore, etj

Aktivitete në vijimësi: janë aktivitete, të cilat do të kryhen prej institucioneve zbatuese dhe atyre partnere në vijimësi, si pjesë e punës së tyre. Ndër to mund të përmendim aktivitetet që kanë të bëjnë me parandalimin, informimin dhe vetëdijesimin e komunitetit.

Objektivat specifike dhe disa prej aktiviteteve të planifikuara në Planin e Veprimit renditen si më poshtë:

FUSHA E VEPRIMIT –
A. ELIMINIMI I PABARAZIVE GJINORE DHE DHUNËS NË FAMILJE

Objektiv Specifik A.1.

Eliminimi i stereotipeve gjinore për luftimin e dhunës në familje:

Aktivitete:
- Fushata vetëdijësuese dhe kampanja informuese mediatike për publikun e gjerë në komunën e Junikut.
- Trajnimet për barazi gjinore dhe dhunën në familje me përfaqësues të institucioneve komunale

Objektiv Specifik A.2.

Ngritja e vetëdijësimit të grave dhe të rinjve, institucioneve dhe OJQ-ve për pasojat e dhunës në familje dhe të pabarazive gjinore.

Aktivitete:
- Fushata (drama me temë të barazisë gjinore dhe dhunës në familje , ligjërata, ese, dhe piktura me të rinjtë dhe grupe të ndryshme të interesit)
- Takime me gra dhe vajza në fshatra për të drejtat e tyre ligjore, me fokus në Dhunën në Familje. Gjatë takimeve do të shpërndahen informacione dhe fletëpalosje
- Debate të hapura dhe emisione televizive me tematika rreth Dhunës në Familje, me përfaqësues të institucioneve dhe të OJQ-ve

Objektiv Specifik A.3.

Fuqizimi i rolit të gruas në shoqëri përmes promovimit dhe rritjes së numrit të femrave në pozicionet vendimmarrëse

Aktivitete:
- Ndarja e përvojave të suksesshme të grave në pozita udhëheqëse gjatë takimeve me gratë dhe komunitetin

FUSHA E VEPRIMIT –
B. ARSIMIMI DHE INFORMIMI

Objektiv Specifik B.1:

Ndërgjegjësimi i nxënësve dhe prindërve të Arsimit të Mesëm të Ulet dhe Arsimit të Mesëm të Lartë për çështjet e Dhunës në Familje dhe LMDHF

Aktivitete:
- Aktivitete informuese nëpërmjet mekanizmit koordinues, në kuadër të orëve mësimore dhe të fletëpalosjeve, broshurave, etj
- Informimi i prindërve për mekanizmin koordinues nëpërmjet zyrtarëve të arsimit
- Aktivitete informuese dhe edukuese në kuadër të programit të aktiviteteve shkollore me pjesëmarrjen e nxënësve (orë mësimore, fushata, fletëpalosje)

Objektiv Specifik B.2:

Ngritja e kapaciteteve të mësimdhënësve të edukatës qytetare lidhur me Dhunën në Familje dhe trajtimin e saj

Aktivitete:
- Organizimi i trajnimeve të mësimdhënësve të edukatës qytetare për çështje të Dhunës në Familje
- Organizimi i shkëmbimit te përvojave përmes vizitave studimore të specialistëve të kësaj fushe

Objektiv Specifik B.3:

Ulja e numrit të nxënësve që braktisin shkollën e mesme të ulët dhe të lartë si rezultat i Dhunës në Familje, në zonat rurale apo komunitete të ndryshme

Aktivitete:
- Kryerja e hulumtimeve sociologjike mbi shkaqet kryesore të braktisjes së shkollës prej nxënësve
- Vetëdijesimi nëpërmjet liderëve të komuniteteve dhe ndërmjetësuesve përmes takimeve dhe punës me familje të veçanta që shfaqin probleme të Dhunës në Familje
- Aplikimi i masave ligjore që sanksionojnë braktisjen e shkollës

FUSHA E VEPRIMIT –
C: FUQIZIMI I BAZËS EKONOMIKE

Objektiv Specifik C.1:

Fuqizimi ekonomik i viktimave të dhunës në familje në përkrahjen për punësim dhe vetëpunësim

Aktivitete:

- Regjistrimi, evidentimi dhe orientimi i viktimave të Dhunës në Familje
- Ofrimi i këshillave në prezantimin e dokumentacionit për aplikim të suksesshëm sipas tregut të punës
- Hartimi i kuadrit nënligjor, përmes nxjerrjes së një vendimi në nivel komunal, për lirimin nga taksat komunale për rastet e dhunës në familje në rastet e hapjes së një biznesi të ri

Objektiv Specifik C.2:

Mbështetje socio-ekonomike të mbijetuarve të Dhunës në Familje

Aktivitete:

- Ofrimi i trajnimeve për ngritjen profesionale, informacioneve për mundësitë për biznes
- Ofrimin e mbështetjes ekonomike me fond të veçantë prej komunës
- Ndarja e subvencioneve për familjet në zonën rurale përmes ndarjes së suvencioneve për bujqësi si dhe hapja e bizneseve të vogla ,
- Përkrahje e Strehimores Ritja e kapacitetit për shkakë numrit të strehurarve jo i mjaftueshem . për kryerjen e shërbimeve dhe mbështetjen e të mbijetuarve të Dhunës në Familje si dhe bashkëpunimi me mekanizmat që merren me çështjet e dhunës në familje

Objektiv Specifik C.3:

Zgjidhje e strehimit për rastet e të mbijetuarve të Dhunës në Familje

Aktivitete:

- Ofrimin e mbështetjes ekonomike përmes pagesës së qirasë për rastet e pazgjidhura

FUSHA E VEPRIMIT –

D: FUQIZIMI DHE BASHKËPUNIMI NDËRINSTITUCIONAL

Objektiv Specifik D.1:

Fuqizimi i Mekanizmit koordinues në nivel të komunës

Aktivitete:
- Takime me strukturat udhëheqëse të komunës për qartësimin e roleve dhe përgjegjësive
- Takime periodike të Mekanizmit Koordinues për shkëmbim informacioni dhe koordinim aktivitetesh.

Objektiv Specifik D.2:

Rritja e vetëdijes për identifikimin sa më të hershëm të situatave të rrezikut për Dhunën në Familje prej secilit institucion dhe planifikimin e masave parandaluese

Aktivitete:
- Identifikimi i rasteve të dhunës në Familje
- Regjistrimi në databazë dhe vlerësimi i nevojave të të mbijetuarve të Dhunës në Familje.

KAPITULLI 6

PLANI I MONITORIMIT DHE I VLERËSIMIT TË PROGRESIT NË ZBATIM

Për monitorim dhe zbatimin të kësaj strategjie obligohet Komuna e Junikut

dhe dikasteret tjerë të përmendur në këtë dokument..

Institucionet përgjegjëse për zbatimin e aktiviteteve të saj si dhe ato partnere duhet të informojnë në mënyrë të rregullt Zyrën e Kryetarit - me anë të të dhënave mbi arritjen e objektivave dhe realizimin e aktiviteteve të përcaktuara.

Të paktën një herë në vit, Kryetari i Komunës raporton në Kuvendin e Komunës mbi progresin në zbatimin e strategjisë sipas treguesve të përcaktuar për çdo drejtim strategjik.

SHTOJCA 1:
PLANI I VEPRIMIT

Komuna e Junikut

PLANI I VEPRIMIT PËR PARANDALIMIN E DHUNËS NË FAMILJE
(2024 – 2027)

FUSHA E VEPRIMIT – A. ELIMINIMI I PABARAZIVE GJINORE DHE DHUNËS NË FAMILJE **Deri në vitin 2027, strategjia lokale synon të ndryshojë qasjen në familje dhe shoqëri për eliminimin e pabarazisë gjinore dhe dhunën në familje**				
Drejtimi strategjik	**Aktivitete**	**Koha e zbatimit** **Sipas shtyllave: Parandalim, Mbrojtje, Riintegrim** **Sipas kohës së zbatimit: ASH – Afat shkurtër, AM – Afat Mesëm: AGJ –Afat Gjatë**	**Indikatori i suksesit**	**Institucionet përgjegjëse për zbatim**
A.1. Eleminimi i stereotipeve gjinore për luftimin e dhunës në familje	1.1 Fushata vetëdijësuese dhe kampanja informuese mediatike për publikun e gjerë në komunën e Junikut	P+M+R ASH+AM	Prej rreth 6020 banorëve , rreth 35% e tyre kanë marrë mesazhin dhe janë bërë pjesë e	Institucioni Përgjegjës:

	1.2 Trajnimet për Barazi gjinore dhe dhunën në familje me përfaqësues të institucioneve vendore	P+M+R ASH	aktiviteteve ndërgjegjësuese	Njësia për të Drejtat e Njeriut, QPS Institucione Partnere: Komuna OJQ-te Media lokale
A.2. Ngritja e vetëdijësimit të grave dhe të rinjve , institucioneve dhe bizneseve për pasojat e dhunës në familje dhe të pabarazisë gjinore	2.1 Fushata (drama, me temë të barazisë gjinore dhe dhunës në familje , ligjërata, ese, dhe piktura) me të rinjtë	P Aktivitet në vijimësi	Rritja e përqindjes së grave dhe vajzave të ndërgjegjësuara nga 40% në 55%	Institucioni Përgjegjës: OJQ-te Institucione Partnere: Komuna Bizneset Donatorë
	2.2 Takime me gra dhe vajza në fshatra për të drejtat e tyre ligjore, me fokus në DHF. Gjatë takimeve do të shpërndahen informacione dhe fletëpalosje	P Aktivitet në vijimësi		
	2.3 Debate të hapura dhe emisione televizive me tematika rreth DHF, me përfaqësues të institucioneve dhe të bizneseve.	P+M+R Aktivitet në vijimësi		

A.3. Fuqizimi i rolit te gruas në shoqëri përmes promovimit dhe rritjes së numrit të femrave në pozicionet vendimmarrëse	3.1 Ndarja e përvojave të suksesshme të modeleve në takime me gratë dhe komunitetin	P AGJ	Rritja e përqindjes së grave pjesëmarrëse aktive në takime Rritja e përqindjes së grave në pozicionet vendimmarrëse nga 45% në 50%	Institucioni Përgjegjës: OJQ lokale Institucione Partner: MK, grupi i grave asambleiste

FUSHA E VEPRIMIT – B. ARSIMIMI DHE INFORMIMI **Deri në vitin 2027, strategjia lokale synon një komunitet të mirëinformuar , edukuar në cështjet e dhunës në familje , me profesionistë të aftë dhe të përgatitur për të parandaluar, njohur dhe kualifikuar për trajtimin adekuat të viktimave të dhunës në familje dhe të komunitetit në tërësi**				
Drejtimi strategjik	**Aktivitete**	**Lidhja me Strategjinë Kombëtare dhe Koha e zbatimit** Sipas shtyllave: Parandalim, Mbrojtje, Riintegrim Sipas kohës së zbatimit: ASH – Afatshkurtër, AM – AfatMesëm; AGJ –Afat Gjatë	**Indikatori i suksesit**	**Institucionet përgjegjëse për zbatim**
B.1 Ndërgjegjësimi i nxënësve dhe prindërve të AMU dhe AML për cështjet e DHF dhe LMDF	1.1 Aktivitete informuese nëpërmjet mekanizmit kordinues, në kuadër të orëve mësimore dhe të fletëpalosjeve, broshurave, etj	P+M+R Aktivitet në vijimësi	Deri në vitin 2027, rreth 50% e nxënësve dhe prindërve duhet të jenë të ndërgjegjësuar për LMDF dhe DHF	Institucioni Përgjegjës: Mekanizmi kordinues Institucione Partner: Drejtoria e arsimit, OJQ-të
	1.2 Informimi i prindërve për mekanizmin kordinues nëpërmjet zyrtarëve të arsimit	P Aktivitet në vijimësi		

	1.3 Aktivitete informuese dhe edukuese në kuadër të programit të aktiviteteve shkollore me pjesëmarrjen e nxënësve (orë mësimore, fushata, postera)	P ASH + AM		
B.2 Ngritja profesionale e mësimdhënësve të edukatës qytetare lidhur me DHF dhe trajtimin e saj	2.1 Organizimi i trajnimeve të mësimdhënësve të edukatës qytetare për çështje të DHF	P Aktivitet në vijimësi	Deri në vitin 2027, 25% e orëve të edukatës qytetare do të kalojnë në tematika të DHF	Institucioni Përgjegjës: Drejtoria e Arsimit Institucione Partner: OJQ
	2.2 Ngritja e qendrave didaktike të integruara me programe të veçanta për trajnimin mbi çeshtje të DHF	P AM		
	2.3 Organizimi i vizitave studimore për shkëmbimin e përvojave me vendet e rajonit	P AM		

B.3 Ulja e numrit të nxënësve që braktisin shkollën e ufët dhe të lartë si rezultat i DHF, në zonat rurale apo komunitete të ndryshme	3.1 Kryerja e hulumtimeve sociologjike mbi shkaqet kryesore të braktisjes së shkollës prej nxënëseve të familjeve ku ushtrohet dhunë	P+M+R ASH	Deri në vitin 2027, numri i nxënësve që braktisin shkollën prej DHF ulet në 0%	Institucioni Pergjegjës: Drejtoria e Arsimit Institucione Partner: Mekanizmi kordinues
	3.2 Vetëdijësimi nëpërmjet liderëve të komuniteteve dhe ndërmjetësuesve përmes takimeve dhe punës me familje të vecanta që shfaqin probleme të DHF	P+M+R ASH+AM		
	3.3 Monitorimi i aplikimit të masave ligjore që sanksionojnë braktisjen e shkollës	P+M ASH+AM		

FUSHA E VEPRIMIT – C. FUQIZIMI I BAZËS EKONOMIKE **Deri në vitin 2027, strategjia lokale synon në parandalimin, mbrojtjen dhe rintegrimin përmes mbështetjes ekonomike dhe dhënien e mundësive për mirëqënien e të mbijetuarave të DHF dhe të familjeve të tyre**				
Drejtimi strategjik	**Aktivitete**	**Lidhja me Strategjinë Kombëtare dhe Koha e zbatimit** **Sipas shtyllave: Parandalim, Mbrojtje, Riintegrim** **Sipas kohës së zbatimit: ASH – Afatshkurtër, AM – AfatMesëm; AGJ –Afat Gjatë**	**Indikatori I suksesit**	**Institucionet përgjegjëse për zbatim**
C.1 Fuqizimi ekonomik i viktimave të dhunës në familje në përkrahjen për punësim dhe vetëpunësim	1.1 Rregjistrimi, evidentimi dhe orientimi i viktimave të DHF pranë komunës	M+R AM	Brenda 5 viteve sistemi i rregjistrimit dhe orientimit bëhet funksional sipas standardeve kombëtare në përpunim	Institucioni Përgjegjës: Komuna Institucione Partner: Sipas përcaktimit të standardit kombëtar
	1.2 Ofrimi i këshillave në prezantimin e dokumentacionit për aplikim të suksesshëm sipas tregut të punës	M+R Aktivitet në vijimësi		
	1.3 Hartimi i kuadrit ndihmues, përmes nxjerrjes së një vendimi në nivel komunal, për lirimin nga taksat komunale në rastet e hapjes së një biznesi të ri	M+R ASH		

2. Mbështetje socio ekonomike e të mbijetuarave të DHF	2.1 Ofrimi i trajnimeve për ngritjen profesionale, informacione për mundësitë për biznes	M+R Aktivitet në vijimësi	25% e grave përfitojnë nga shërbimet ne këtë kategori	Institucioni Përgjegjës: komuna Institucione Partner: Donatorët,
	2.2 Ofrimin e mbështetjes ekonomike me fond të vaçantë prej komunës	M+R AM		
	2.3 Ndarja e subvencioneve për familjet në zonën rurale përmes ndarjes së suvencioneve dhe perkrahja e bizneseve të vogla	P+M+R AM		
	2.4 Përkrahje e strehimores "Shtëpija e Sigurtë" për kryerjen e saërbimeve dhe mbështetjen e të mbijetuarave të DHF	M+R Aktivitet në vijimësi		
3. Zgjidhje afatmesme e strehimit për rastet e të mbjetuarave të DHF	3.1 Pagesa e qirasë për vendstrehimin e viktimave të dhunës në familje	M+R Aktivitet në vijimësi		Institucioni Përgjegjës: Komuna Institucione Partner: Donatorë
	3.2 Ofrimin e mbështetjes ekonomike përmes pagesës së qerasë për rastet e pazgjedhura	M+R AM		

FUSHA E VEPRIMIT – D. FUQIZIMI DHE BASHKËPUNIMI NDËRINSTITUCIONAL **Deri në vitin 2027, strategjia lokale synon të ketë institucione funksionale dhe të mirëkordinuara për parandalimin, mbrojtjen e viktimave të dhunës në familje dhe riintegrimin e tyre dhe të familjeve në jetën ekonomike dhe sociale të komunës.**				
Drejtimi strategjik	**Aktivitete**	**Lidhja me Strategjinë Kombëtare dhe Koha e zbatimit** **Sipas shtyllave: Parandalim, Mbrojtje, Riintegrim** **Sipas kohës së zbatimit: ASH – Afatshkurtër, AM – AfatMesëm; AGJ –Afat Gjatë**	**Indikatori I suksesit**	**Institucionet përgjegjëse për zbatim**
D.1 Institucionalizimi i Mekanizmit kordinues në nivel të komunës	1.1 Takime me strukturat udhëheqëse të komunës për qartësimin e roleve dhe përgjegjësive	P+M+R ASH	Të paktën 4 takime të organizuara cdo vit	Institucioni Përgjegjës: MK
	1.2 Takime periodike të Mekanizmit Kordinues për shkëmbim informacioni dhe kordinimin e veprimeve konkrete..	P+M+R Aktivitet në vijimësi		

D.2 Rritja e vetëdijes për identifikimin sa më të hershëm të situatave të rrezikut për DHF prej secilit institucion dhe planifikimin e masave parandaluese	2.1 Hartimi i formularëve të posaçëm për raportimin e rasteve të rrezikut për DHF dhe rasteve të identifikuara	P+M ASH	Deri në fund të vitit 2027 institucionet e Komunës do te kenë të ngritur sistemin e identifikimit , regjistrimit dhe vlerësimit të rasteve të DHF.	Institucioni Pergjegjës: MK Institucione Partner: OJQ, shkolla
	2.2 Identifikimi i shkaqeve që paraprijnë rastet e DHF permes analizimit me anë të anketimeve në shkolla, institucione shëndetësore, diskutimeve mediatike me specialistë	P+M AGJ	Të dhënat për shkaqet dhe situatën janë të mbledhura në bazë periodike	

z. Shpejtim Gacaferi

Kryesues i Kuvendit komunal

Opština Junik

NACRT - OPŠTINSKA STRATEGIJA PROTIV NASILJA U PORODICI 2024-2027

Januar, 2024

Obaveštenje o slučaju nasilja u porodici

Kontakt:

Besplatan broj 080019999 – Kosovska policija /
039 421398 Sigurna kuća
0390-310-547 – Centar za socijalni rad /
192 Hitni pozivi

SADRŽAJA

HVALA
POSEKOTINE

POGLAVLJE 1: REZIME UVODA

POGLAVLJE 2: STRATEŠKI CILJEVI I CILJEVI
STRATEGIJA

POGLAVLJE 3: ANALIZA SITUACIJE I PROBLEMA
Nasilje u porodici

POGLAVLJE 4: TRAJANJE STRATEGIJE I
INSTITUCIJE UKLJUČENE

POGLAVLJE 5: AKTIVNOSTI U SPROVODENJU STRATEGIJE

POGLAVLJE 6: PLAN PRAĆENJA I PROCENE
NAPREDAK U IMPLEMENTACIJI

PRILOG 1: AKCIONI PLAN

HVALA

Nacrt Opštinske strategije protiv nasilja u porodici jedan je od važnih dokumenata opštine Junik, čija je izrada usledila posle dugog procesa diskusija i konkretnog doprinosa mnogih relevantnih institucija koje rade u ovoj oblasti. Njihovo angažovanje i doprinos urodila je plodom rada koji se nalazi na stranicama ovog važnog dokumenta o sprečavanju nasilja u porodici u našoj opštini.
Radna grupa za izradu Strategije, sastavljena od Institucionalnog koordinacionog mehanizma protiv nasilja u porodici, posebno se zahvaljuje opštinskim institucijama na doprinosu koji je pokazala da daje prioritet merama za sprečavanje nasilja u porodici: Direkciji za obrazovanje, kulturu, omladinu i sport Direkcije za zdravstvo i socijalnu zaštitu (DSSS), Direkciji za ekonomski razvoj, Direkciji za javne službe i inspekciju, Kancelarija za evropske integracije, Kancelarija za rodnu ravnopravnost i Institucionalni mehanizam koordinacije u ovom sastavu:

Koordinacija institucionalnog mehanizma.

1.	**Ruzhdi Shehu**	**Predsednik opštine Junik**
2.	**Rasim Syla**	**Kosovska policija**
3.	**Lumturije Hoxha**	**Osnovno tužilaštvo u Peći**
4.	**Fatmir Dobraj**	**Osnovni sud u Peći, ogranak u Dekanu**
5.	**Edi Hasanaj**	**Kancelarija za zaštitu žrtvi - Peć**
6.	**Eurolind Shehu**	**Kancelarija za besplatnu pravnu pomoć**
7.	**Behar Fetaj**	**Centar za socijalni rad**
8.	**Ariola Krasniqi**	**Kancelarija za rodnu ravnopravnost**
9.	**Xhavit velijaj**	**Opštinska direkcija za obrazovanje, omladinsku kulturu i sport**

10.	Fatos Shala	Opštinska direkcija za zdravstvo i socijalnu zaštitu
11.	Nysret Pepaj	Regionalna bolnica Peć / Centar za mentalno zdravlje
12.	Mentor Hadžihaj	Opštinska zavoda za zapošljavanje
13.	Leonita Jasiqi-Hoti	Opštinska kancelarija za zajednice i povratak
14.	Ardita Bala	Mesto u peći
15.	Hasije Islami	Institut ombudsmana na Kosovu
16.	Ali Kuči	Porodični centar za medicinu

Poglavlje I

REZIME UVODA

Izrada i sprovođenje Opštinske strategije i Akcionog plana protiv nasilja u porodici za opštinu Junik, omogućava koordinaciju postojećih napora svih opštinskih odeljenja i vladinih institucija i nevladinih organizacija. Jedina svrha ovih zajedničkih napora je da se spreči i bori protiv nasilja u porodici i da se pomogne adekvatan razvoj i dobrostojeći razvoj celog našeg društva.

Sprečavanje i borba protiv nasilja u porodici zahteva posvećenost raznih javnih i privatnih struktura da razgovaraju i rešavaju pitanja raznovrsna kao što su pitanja obrazovanja, zdravstva, socijalnih službi, zapošljavanja, pravosuđa, porodice, dece i starijih osoba, itd. Sva ova pitanja sadrže probleme koji se moraju rešavati kroz razvojne procese društva u celini. Strukture donošenja odluka, zajedno sa nevladinim organizacijama, imaju obaveze iz ove strategije, koje proizlaze iz specifičnih funkcija i uloge koju igraju u društvu.
Ovaj dokument ima za cilj da pruži pomoć u ostvarivanju najviših standarda u rešavanju pitanja nasilja u porodici, u sklopu napora opštine Junik.
Ova strategija se odnosi na sprovođenje i implementaciju pravnog okvira protiv nasilja u porodici uopšte, koji između ostalog naglašava:

1. Izrada smernica na lokalnom nivou za prevenciju, zaštitu i obezbedivanje usluge za žrtve i nasilje u porodici.
2. Finansijska podrška skloništima koja podržavaju majke sa decom, u srazmerno broju slučajeva iz opštine Junik uloženih kao žrtve nasilja u porodici

Izrada ove strategije sprovedena je kroz dug participativni proces, po uputstvu Opštine, najviših rukovodilaca i odgovornog osoblja različitih direktora uključenih u proces, zajedno sa svim drugim institucijama na opštinskom nivou. Tokom 25. novembra počinje polje "16 aktivizma" i biće organizovan niz širokih sastanaka za prepoznavanje situacije, izradu strateških pravaca i planiranje specifičnih aktivnosti u skladu sa vremenskim uslovima ove strategije.

II poglavlje

STRATEŠKI CILJEVI I CILJEVI OPŠTINSKE STRATEGIJE PROTIV NASILJA U PORODICI

Pored ekonomskih poteškoća, naše društvo se suočava i sa nizom drugih problema nezaposlenosti, demografskih kretanja, različitih koncepata ljudskih vrednosti i vrlina, koji direktno utiču na slabo učešće žena u donošenju odluka i rodnu nejednakost. Zato naša Opština treba da razvije ovu strategiju ciljajući na društvo u kome se svi poštuju i pruža vam mogućnost da iskoristite svoj potencijal, bez nasilja i diskriminacije.

Opštinska strategija protiv nasilja u porodici za opštinu Junik ima za cilj da:

- ❑ Raditi na sprečavanju nasilja u porodici i podizanju svesti zajednice o negativnim aspektima ovog fenomena;
- ❑ Poboljšanje/izrada sistema prikupljanja i razmene podataka između relevantnih zainteresovanih strana;
- ❑ Ojačati mehanizme za brzo reagovanje na slučajeve nasilja u porodici i poboljšati koordinaciju među članovima grupe tokom njihovog upravljanja;
- ❑ Da se zalažemo i pratimo sprovođenje politike i da predlažemo promene na osnovu najboljih iskustava sa terena.

Oblasti delovanja i strateški ciljevi ovog dokumenta su:

Oblasti akcije A.

ELIMINACIJA RODNIH NEJEDNAKOSTI I NASILJA U PORODICI

Do 2027. opštinska strategija ima za cilj da doprinese promeni pristupa porodici i društvu za eliminisanje rodne nejednakosti i nasilja u porodici

Oblasti akcije B.

OBRAZOVANJE I INFORMISANJE

Do 2027. godine, opštinska strategija ima za cilj dobro informisanu, obrazovanu zajednicu o pitanjima nasilja u porodici, sa profesionalcima, sposobnim i pripremljenim za adekvatnu obuku žrtava porodičnog nasilja i zajednice na slobodi.

Oblasti radnje C.

JAČANJE EKONOMSKE BAZE
Do 2027. godine, opštinska strategija ima za cilj sprečavanje, zaštitu i rentegrating kroz ekonomsku podršku i pružanje mogućnosti za dobrostojeće nasilje u porodici preživelih i njihovih porodica.

Oblasti radnje D.

MEĐUSTITUCIONALNO OSNAŽIVANJE I SARADNJA
Do 2027. godine, opštinska strategija ima za cilj bolju koordinaciju za prevenciju, zaštitu žrtava nasilja u porodici i njihovu reintegraciju i porodice u ekonomski i socijalni život opštine.

Svaki strateški cilj se dodatno raspoloholuje na konkretne ciljeve, za koje je razvijen detaljan akcioni plan sa aktivnostima, odgovornim i partnerskim institucijama, kao i druge procene vezane za vremenske okvire implementacije, troškove i planove nadgledanja.

TREĆE POGLAVLJE

ANALIZA SITUACIJE I NASILJA U PORODICI

Nasilje u porodici nije novi fenomen za građane naše opštine, ali i za kosovsko društvo uopšte. Izražena u različitim oblicima i intenzitetima nasleđena je iz prošlosti, ali danas se primećuju i mnoge nove crte njenog izražavanja. Kratka analiza situacije u opštini Junik pomogla je da se razjasni spisak problema i uzroka koji ih izazivaju.
Uzroci porasta nasilja u porodici su brojni, među kojima pominjemo:

Rodne razlike: Na Kosovu je uloga žena u procesima socijalnog, ekonomskog i političkog razvoja veoma važna, iako se i danas suočavamo sa vidljivom ili skrivenom rodnom nejednakošću. Na neravnopravan polni položaj utiču niska stopa zaposlenosti kod žena, poteškoće u pristupu zdravstvenim uslugama, nizak nivo integracije žena u ekonomiju i mali broj žena na vodećim pozicijama u javnoj administraciji.

Na Kosovu je uspostavljen dobar pravni osnov po pitanju rodne ravnopravnosti i napravljeni su značajni koraci u unapređenju položaja žena, gde je Opština Junik, u odnosu na prethodne godine, ostvarila značajan napredak u napredovanju žena. Podaci predstavljaju veće učešće žena u politici, obrazovanju i drugim sektorima. Međutim, rodno zadovoljavajuća zastupljenost, obezbedena Zakonom o rodnoj ravnopravnosti, još nije ostvarena, u kojoj je utvrđeno da je ravnopravno učešće žena i muškaraca, u institucijama ili na nivou moći, od 50 do 50 odsto.
S obzirom na trendove siromaštva, stope nezaposlenosti, za deo stanovništva opštine Junik, žene ostaju u nepovoljnijem položaju u poređenju sa muškarcima iz oblasti zapošljavanja, nivoa siromaštva, obrazovanja i aktivnog učešća u javnoj i privatnoj sferi.

Razlike u polovima u ekonomskoj situaciji: U opštini Junik, kao i u celoj zemlji, ekonomska situacija je mnogo teža za žene, koje imaju najveći broj nezaposlenih i najniži nivo obrazovanja. Za 2023. godinu ukupan broj zaposlenih u opštinskim ustanovama je 173 od ove cifre samo žene imaju 80, što je u procentima 47 odsto žena, dok prednosti socijalne šeme imamo cifru od 42 porodice sa 137 članova, od ukupno 42 porodice korisnika NS 24 korisne porodice socijalne pomoći su Žene ova cifra pokazuje da socijalna ekonomska situacija nije na najvišem nivou.

Socijalni problemi vezani za nasilje u porodici: Rani brakovi su jedan od očiglednih fenomena koji može biti u nekim opštinama dok u našoj opštini nismo imali nijedan predstavljen slučaj

Porodična kriza: Napredak uloge žena u društvu i njen položaj u porodici promenili su se u smislu njene veće nezavisnosti, preuzimanja inicijativa, obrazovanja i obrazovanja, činjenica koje su uticale na promenu uloga u porodici i društvu. Porodična kriza u posleratnom periodu na Kosovu ima različite uzroke: kretanje stanovništva iz sela u gradove, prelazak iz proširenih i velikih porodica i na manje porodice. Takve promene se istovremeno vide kao zaštitni faktori, ali i faktori rizika, kao što je nemogućnost zaštite u slučajevima nasilja u porodici podstaknutih nezaposlenošću, sukobima i mentalitetom između generacija itd.

POVEĆANJE RAZVODA U DRUŠTVU:

Broj razvoda varira iz godine u godinu, iako se na nivou zemlje povećava broj razvoda u opštini Junik srećom imali smo nagli pad broja razvoda.

- U 2017. godini bilo je 9 peticija za razvod braka.
- U 2018. godini bilo je 7 zahteva.
- U 2019. godini postoje 2 zahteva,
- U 2020. godini postoji 0 zahteva.
- U 2021. godini postoji jedan zahtev,
- U 2022. godini postoji jedan zahtev.
- 2023. godine, srećom, nismo imali nikakav zahtev.

Ovi podaci su izvedeni iz izveštaja socijalne službe Junikovog QPS-a

Po statističkim pokazateljima, broj slučajeva nasilja u porodici uložen u sigurne kuće u Peći i Đakovici

- U 2017. smešteno 0 žena i 0 dece
- U 2018. smešteno 1 žena i 0 dece
- U 2019. godini smeštene su 2 žene i 0 dece
- U 2020. smešteno 1 žena i 0 dece
-
- U 2021. smešteno 0 žena i 0 dece
- U 2022. smešteno 0 žena i 0 dece
- U 2023. smešteno 0 žena i 0 dece

Žene smeštene u sigurne kuće u Peći i Đakovici bile su žrtve nasilja u porodici, jer je boravak u prihvatilišta za sigurnu kuću privremen, do 6 meseci, ali u prihvatilišta se dešava da se za konkretniji slučaj skloniste nastavi i do 1 godinu, ali u zavisnosti od slučaja, dešava se da do dve godine. Žrtve nasilja u porodici, posle šest meseci boravka, prebacuju se u druga skloništa (u drugim regionima Republike Kosovo), gde u svakom skloništu njihov boravak traje ne više od šest meseci. Tada te žrtve nasilja nemaju izbora, ni da se vrate u svoj rodni dom, gde ih često ne prihvataju, ili da se vrate prestupniku koji je počinio nasilje nad njima, pošto ne mogu da naprave izbor.
Pored prijavljenog broja, slučajevi nasilja u porodici i dalje su izolovaniji i vrlo mali broj prijavljenih slučajeva. Od promena statistike iz godine u godinu, napominje se da je došlo do povećanja prijave slučajeva nasilja u porodici u lokalnim institucijama, što nas tera da shvatimo da je došlo do značajnog porasta gradanske svesti da se prijavi nasilje u odnosu na prethodne periode, ali je istovremeno povećano gradansko poverenje u institucije koje se bore protiv ovog fenomena.
Žrtve nasilja u porodici, uzete za osnovu statistike 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022. i 2023. uglavnom su ženskog roda.

Strah i svest o pitanjima nasilja u porodici: Ne prijavljivanje nasilja u porodici i seksualno uznemiravanje od strane žrtava je loš fenomen, jer se smatra sramotnim i pitanjem koje ne bi trebalo javno da se objavi.

Problemi vezani za nasledstvo: Što se tiče postupka pregleda nasleđivanja, mnogo puta se dešava da supruga uopšte nije obaveštena ili isključena iz rasprave o meri nasledstva, bilo da je na položaju supruge, majke ili sestre i time diskriminisana. Pored toga, nadležno opštinsko telo za održavanje knjige smrti dužno je da na delu označi imena ženskih i muških naslednika i da ne diskriminiše žene.

POGLAVLJE 4:
TRAJANJE PRIMENE STRATEGIJE I UKLJUČENIH INSTITUCIJA

Vremenski opseg strategije
Opštinska strategija protiv nasilja u porodici smatra se četvorogodišnjom strategijom koja će biti sprovedena u periodu 2024-2027.

Sprovođenje i partnerskih institucija

Opština Junik: Glavna implementna institucija za strategiju je Opština Junik sa svojim diktakerima. Kao i Instutucionalni mehanizam protiv nasilja u porodici koji će doprineti promovisanju zakona o zaštiti od nasilja u porodici, kao i nasleđivanja i porodice, informacije koje utiču na prevenciju ovog fenomena. Ova tela imaju dužnost da promovišu jednake mogućnosti za sve, bez obzira na pol, veru, etničku pripadnost, starost i rasu, promovišu vrednosti ljudskih prava i da vode računa o primeni standarda i izveštavanju o njihovoj realizaciji.

Druge institucije uključene u implementaciju određenih elemenata ove strategije su:
Kosovska policija, Opštinski odbor za bezbednost zajednica – UNC, Lokalni akcioni savet za mlade, nevladine organizacije

Zavod za zapošljavanje: U koordinaciji sa Centrom za socijalni rad registruje i identifikuje lica koja su obaveštena u kancelariji, protiv kojih je počinjeno nasilje u porodici. Pomidena su ova lica u svojstvu osoba koje traže posao: stručno savetovanje, informacije o

mogućnostima zapošljavanja, posredovanje u pripremi i zapošljavanju, obuka i stručno ponovno usavršavanje u cilju pripreme za potrebe tržišta rada.

Žrtva se zalaže za blisku saradnju sa drugim institucijama koje pružaju pomoć žrtvama nasilja u porodici, i drugih vrsta nasilja ili trgovine ljudima, itd. kao što su policija, QPS, Tužilaštvo, Sud, KKMF, Bolničko skloniste itd. Među njegovim dužnostima je da žrtvu obavesti o zakonskim pravima, obezbeđenim po važećim zakonima o nasilju u porodici, da žrtvu pripremi za sudska ročišta, prati ga tokom sednica i u Tužilaštvu i u Sudu itd.

POGLAVLJE 5:

AKTIVNOSTI U SPROVOĐENJU STRATEGIJE

(Akcioni plan ove Strategije sadržan je u Aneksu 1)

Ostvarivanje strateških ciljeva ove Strategije je da se kroz njihovu dekontnost ostvare u neke specifične ciljeve sa relevantnim aktivnostima.

Aktivnosti u akcionom planu navedene su u skladu sa tri osnovna stuba takode definisana Akcionim planom za Kosovo: prevencija, zaštita i reintegracija. U cilju ostvarivanja ciljeva ove Strategije, aktivnosti su navedene i u skladu sa prioritetom implementacije:

Kratkoročno: aktivnosti visokog značaja koje bi trebalo sprovesti u kratkom roku 6 meseci – 1 godina. Takvo može biti uspostavljanje i institucionalno jačanje za rešavanje nasilja u porodici, pitanja vezana za jačanje zaštite itd.

Srednjoročno : važne aktivnosti koje treba sprovesti u roku od 1-2 godine. Među takvim aktivnostima mogu biti i one koje zahtevaju sredstva, koja moraju da obezbede institucije za sprovođenje ove strategije.

Dugoročno: sve aktivnosti usmerene na konsolidaciju i dugoročnu održivost podrške koja se pruža preživelima nasilja u porodici, kvalitetnih usluga itd.

Tekuće aktivnosti: su aktivnosti koje će sprovoditi implementiranje i partnerske institucije u obimu kao deo njihovog rada. Među njima možemo pomenuti aktivnosti vezane za prevenciju, informisanje i svest zajednice.

Specifični ciljevi i neke od aktivnosti planiranih u Akcionom planu navedene su na sledeći način:

POLJE DELOVANJA –
A. ELIMINACIJA RODNIH NEJEDNAKOSTI I NASILJA U PORODICI

Specifičan A.1.

Eliminisanje rodnih stereotipa za borbu protiv nasilja u porodici:

Aktivnosti:
- Kampanja podizanja svesti i medijskih informacija za širu javnost u opštini Junik.
- Obuke o rodnoj ravnopravnosti i nasilju u porodici sa predstavnicima opštinskih institucija

Specifičan cilj A.2.

Podizanje svesti žena i mladih, institucija i nevladinih organizacija o posledicama nasilja u porodici i rodnih nejednakosti.

Aktivnosti:

- Kampanja (drame o rodnoj ravnopravnosti i nasilju u porodici, predavanja, este, i slike sa mladim ljudima i raznim interesnim grupama)
- Sastanci sa ženama i devojčicama u selima za njihova zakonska prava, sa fokusom na nasilje u porodici. Informacije i letci će biti podeljeni tokom sastanaka
- Otvorene debate i TV emisije o temama nasilja u porodici, sa predstavnicima institucija i nevladinih organizacija

Specifičan cilj A.3.

Osnaživanje uloge žena u društvu kroz promovisanje i povećanje broja žena na pozicijama za donošenje odluka

Aktivnosti:

- Razmena uspešnih iskustava žena na rukovodećim pozicijama tokom sastanaka sa ženama i zajednicom

POLJE DELOVANJA –
B. OBRAZOVANJE I INFORMISANJE

Specifični cilj B.1:

Svest učenika i roditelja Nižeg srednjeg obrazovanja i visokog srednjeg obrazovanja o pitanjima nasilja u porodici i LMDHF

Aktivnosti:

- Informativne aktivnosti kroz mehanizam koordinacije, u okviru nastavnih sati i letaka, brošura itd.
- Informisanje roditelja o mehanizmu koordinacije preko obrazovnih zvaničnika
- Informativne i edukativne aktivnosti u okviru programa školskih aktivnosti uz učešće učenika (časovi nastave, kampanje, letci)

Specifični cilj B.2:

Izgradnja kapaciteta nastavnika građanskog obrazovanja u vezi sa nasiljem u porodici i njegovim postupanjem

Aktivnosti:

- Organizovanje obuka nastavnika građanskog obrazovanja o pitanjima nasilja u porodici
- Organizovanje razmene iskustava kroz studijske posete specijalista u ovoj oblasti

Specifični cilj B.3:

Smanjenje broja učenika koji odustaju od niže i gornje srednje škole kao rezultat nasilja u porodici, u ruralnim oblastima ili različitim zajednicama

Aktivnosti:

- Sprovođenje sociološkin istraživanja o glavnim uzrocima odustajanja od škole od strane učenika
- Svest preko lidera zajednice i posrednika kroz sastanke i rad sa određenim porodicama koje ispoljavaju probleme nasilja u porodici
- Primena zakonskih mera kojima se sankcioniše odustajanje od škole

POLJE DELOVANJA –
C: JAČANJE EKONOMSKE BAZE

Odredeni cilj C.1:

Ekonomsko osnaživanje žrtava nasilja u porodici u znak podrške zapošljavanju i samozapošljavanju

Aktivnosti:

- Registracija, dokazi i orijentacija žrtava porodičnog nasilja
- Pružanje saveta o prezentaciji dokumentacije za uspešnu primenu prema tržištu rada
- Izrada podzapravnog okvira, kroz donošenje odluke na opštinskom nivou, za oslobađanje opštinskih taksi za slučajeve nasilja u porodici u slučajevima otvaranja novog biznisa

Odredeni cilj C.2:

Socijalno-ekonomska podrška preživelima nasilja u porodici

Aktivnosti:
- Nudeći obuke za profesionalni rast, informacije o poslovnim mogućnostima
- Pružanje ekonomske podrške posebnim sredstvima opštine
- Dodela subvencija porodicama u ruralnim sredinama kroz podelu poljoprivrednih suvenova kao i otvaranje malih preduzeća,
- Podrška skloništima Povećava kapacitete zbog broja skloništa koja nisu dovoljna, pružanje usluga i podršku preživelima nasilja u porodici, kao i saradnju sa mehanizmima koji se bave pitanjima nasilja u porodici

Određeni cilj C.3:

Stambeno naselje za slučajeve preživelih u porodičnom nasilju

Aktivnosti:
- Pružanje ekonomske podrške kroz plaćanje kirije za neizmirene slučajeve

POLJE DELOVANJA –

D: MEDUSTITUCIONALNO OSNAŽIVANJE I SARADNJA

Specifični cilj D.1:

Jačanje Mehanizma koordinacije na opštinskom nivou

Aktivnosti:
Sastanci sa strukturama opštinskog rukovodstva radi pojašnjenja uloga i odgovornosti
- Periodični sastanci Koordinacionog mehanizma za razmenu informacija i koordinaciju aktivnosti.

Specifični cilj D.2:

Povećana svest o najranijoj identifikaciji situacije rizika od nasilja u porodici od strane svake institucije i planiranju preventivnih mera

Aktivnosti:
- Identifikovanje slučajeva nasilja u porodici
- Registrujte se u bazi podataka i procenite potrebe preživelih u porodičnom nasilju.

POGLAVLJE 6

PRAĆENJE I EVALUACIJA NAPRETKA U IMPLEMENTACIJI

Praćenje i sprovodenje ove strategije je obavezno na opštini Junik
Ostali dokumenti pomenuti u ovom dokumentu.

Institucije odgovorne za sprovodenje svojih aktivnosti kao i partnerske treba redovno da obaveštavaju Kabinet predsednika – kroz podatke o ostvarivanju ciljeva i realizaciji utvrdenih aktivnosti.

Najmanje jednom godišnje, gradonačelnik izveštava Skupštinu opštine o napretku u sprovođenju strategije prema indikatorima postavljenim za svaki strateški pravac.

ANEKS 1:
AKCIONI PLAN

Opština Junik

AKCIONI PLAN ZA SPREČAVANJE NASILJA U PORODICI
(2024 – 2027)

OBIM – A. ELIMINACIJA RODNIH NEJEDNAKOSTI I NASILJA U PORODICI

Do 2027. godine, lokalna strategija ima za cilj promenu pristupa porodicama i društvu u cilju eliminisanja rodne nejednakosti i nasilja u porodici

Strateški smer	Aktivnosti	Vreme implementacije Prema stubovima: Prevencija ; Zaštita, Riintegrim Prema vremenu implementacije: ASH – Kratkoročno, AM – Srednjoročno; AGJ – Dugoročno	Pokazatelj uspeha	Institucije Sunđer za implementaciju
A.1. Eliminisanje rodnih stereotipa za borbu protiv nasilja u porodici	1.1 Kampanja samosvesti i medijskih informacija za širu javnost u opštini Junik	P+M+R ASH+AM	Od 6020 stanovnika, oko 35 odsto njih je primilo poruku i učestvovalo u aktivnostima podizanja svesti.	Sunderasta institucija: Jedinica za ljudska prava, OPS Partnerske institucije: Opština Nevladine organizacije Lokalni mediji
	1.2 Obuke o rodnoj ravnopravnosti i nasilju u porodicama sa predstavnicima lokalnih institucija	P+M+R ASH		
A.2. Podizanje svesti žena i mladih, institucija i preduzeća za posledice	2.1 Kampanja (drama, sa tezom o rodnoj ravnopravnosti i nasilju u porodici, zakonu, i estee i slikarstvu) sa mladim ljudima	P Aktivnost u sledećem	Povećana proporcija sunđera žena i devojaka sa 40% na 55%	Sunderasta institucija:

nasilja u porodici i rodne nejednakosti	2.2 Sastanci sa ženama i devojkama u selima za njihova zakonska prava, sa fokusom na DHF. Informacije i letci će biti deljeni tokom sastanaka	P Aktivnost u sledećem		Nevladine organizacije Partnerske institucije: Opština Posla Donator
	2.3 Otvorene debate i TV emisije na teme o DHF-u, sa predstavnicima institucija i preduzeća.	P+M+R Aktivnost u sledećem		
A.3. Osnaživanje uloge žena u društvu kroz promociju i povećanje broja žena na pozicijama za donošenje odluka	3.1 Deljenje uspešnih uzora na sastancima sa ženama i zajednicom	P Ej Džej	Povećanje procenta aktivnih učesnika na sastancima Povećana proporcija žena na pozicijama donošenja odluka sa 45% na 50%	Sunderasta institucija: Lokalne nevladine organizacije Partnerske institucije: MK, ženska skupštinska grupa

OBLAST DELOVANJA – B. OBRAZOVANJE I INFORMISANJE

Do 2027. godine, lokalna strategija ima za cilj da unapredi, edukuje i razvije zajednicu o nasilju u porodici, sa kvalifikovanim i sposobnim profesionalcima da spreče, prepoznaju i kvalifikuju se za adekvatan tretman žrtava nasilja u porodici i zajednice u zajednici.

Strateški smer	Aktivnosti	Povezivanje sa Nacionalnom strategijom i vremenom implementacije Prema stubovima: Prevencija , Zaštita, Reintegrim Prema vremenu implementacije: ASH – Kratkoročno, AM – Srednjoročno; AGJ – Dugoročno	Pokazatelj uspeha	Institucije Sunđer za implementaciju
B.1 Svest o učenicima i studentima AMU i AML-a na predmetima DHF i LMDF	1.1 Informativne aktivnosti u mehanizmu koordinacije, u okviru nastavnog radnog vremena i letaka, brošura itd.	P+M+R Aktivnost u sledećem	Do 2027. oko 50 odsto učenika i roditelja trebalo bi da reaguje na LMDF i DHF	Sunderasta institucija: Mehanizam koordinacije Partnerske institucije: Direkcija za obrazovanje, Nevladine organizacije
	1.2 Informisanje roditelja o mehanizmu koordinacije među obrazovnim zvaničnicima	P Aktivnost u sledećem		

	1.3 Informativne i edukativne aktivnosti u okviru programa školskih aktivnosti uz učešće učenika (nastavni časovi, kampanje, posteri)	P PEPEO + AM		
B.2 Profesionalno osnivanje učenika građanskog obrazovanja vezano za DHF i njegovo lečenje	2.1 Organizovanje obuka nastavnika građanskog obrazovanja na DHF-u	P Aktivnost u sledećem	Do 2027. godine 25 odsto časova građana biće utrošeno na temu DHF	Sunderasta institucija: Direkcija za obrazovanje Partnerske institucije: Nevladine organizacije
	2.2 Uspostavljanje didaktičkih centara integrisanih sa posebnim programima obuke na DHF	P SAM		
	2.3 Organizovanje studijskih poseta za razmenu iskustava sa zemljama regiona	P SAM		

B.3 Smanjenje broja studenata koji napuštaju niže i visoko obrazovanje kao rezultat DHF-a, ruralnih područja ili zajednica	3.1 Sprovođenje sociioloških istraživanja o glavnim uzrocima napuštanja škole od strane učenika porodica u kojima se praktikuje nasilje	P+M+R ASH	Do 2027. broj učenika koji odustaju od školovanja DHF-om se smanjuje na 0%	Odgovorna institucija: Direkcija za obrazovanje Partnerske institucije: Mehanizam koordinacije
	3.2 Svest među članovima zajednice i zajednice kroz sastanke i rad sa posebnim porodicama koje ispoljavaju DHF probleme	P+M+R ASH+AM		
	3.3 Praćenje primene zakonskih mera kojima se sankcioniše odustajanje od škole	P+M ASH+AM		

OBIM – C. JAČANJE EKONOMSKE BAZE **Do 2027. godine, lokalna strategija ima za cilj da spreči, zaštiti i reintegriše kroz ekonomsku podršku i omogući dobrobit preživelih iz DHF-a i njihovih porodica.**				
Strateški smer	**Aktivnosti**	**Povezivanje sa Nacionalnom strategijom i vremenom implementacije** **Prema stubovima: Prevencija , Zaštita, Reintegrim** **Prema vremenu implementacije: ASH – Kratkoročno, AM – Srednjoročno; AGJ – Dugoročno**	**Pokazatelj uspeha**	**Institucije Sunder za implementaciju**
C.1 Ekonomsko osnaživanje žrtava nasilja u porodici u znak podrške radu i samozapošljavanju	1.1 Registracija, identifikacija i orijentacija žrtava DHF-a u blizini opštine	M+R SAM	U roku od 5 godina sistem registracije i orijentacije je funkcionalan po nacionalnim standardima u tom procesu	Odgovorna institucija: Opština Partnerske institucije: Prema nacionalnom standardu
	1.2 Ponuda sertifikata u prezentaciji dokumentacije za uspešnu primenu od strane tržišta rada	M+R Aktivnost u sledećem		
	1.3 Izrada podzapravnog okvira, kroz izdavanje odluke na opštinskom nivou, oslobađanje od opštinskih poreza u slučajevima otvaranja novog preduzeća	M+R ASH		

2. Socijalno-ekonomska podrška preživelih iz DHF-a	2.1 Obezbeđivanje obuke za profesionalni rast, informacije o poslovnim mogućnostima	M+R Aktivnost u sledećem	25% žena ima koristi od usluga u ovoj kategoriji	Odgovorna institucija: Kukki Partnerske institucije: Donatori,
	2.2 Pružanje ekonomske podrške sa upražnjenim fondom opštine	M+R SAM		
	2.3 Deljenje subvencija porodicama u ruralnim oblastima, uključujući deljenje suvenčija i podršku malih preduzeća	P+M+R SAM		
	2.4 Podrška prihvatilištu sigurne kuće za učinak usluga i podršku preživelih iz DHF-a	M+R Aktivnost u sledećem		
3. Srednjoročna stambena rešenja za slučajeve podrške DHF-u	3.1 Plaćanje kirije za žrtve nasilja u porodici	M+R Aktivnost u sledećem		Sunđerasta institucija: Opština Partnerske institucije: Donator
	3.2 Nudeći ekonomsku podršku za plaćanje kirije za neizabrane slučajeve	M+R SAM		

OBIM – D. OSNAŽIVANJE I SARADNJA

Do 2027. godine, lokalna strategija ima za cilj da funkcionalne i dobro koordinisane institucije za prevenciju, zaštitu žrtava nasilja u porodici i njihovu reintegraciju i porodice u ekonomski i socijalni život zajednice.

Strateški smer	Aktivnosti	Povezivanje sa Nacionalnom strategijom i vremenom implementacije Prema stubovima: Prevencija , Zaštita, Reintegrim Prema vremenu implementacije: ASH – Kratkoročno, AM – Srednjoročno; AGJ – Dugoročno	Pokazatelj uspeha	Institucije Sunđer za implementaciju
D.1 Institucionalizacija Mehanizma koordinacije na nivou komune	1.1 Sastanci sa rukovodećim strukturama opštine radi pojašnjenja uloga i odgovornosti	P+M+R ASH	4 sastanka organizovana svake godine	Sunderasta institucija: MK
	1.2 Periodični sastanci Koordinacionog mehanizma za razmenu informacija i koordinaciju konkretnih akcija.	P+M+R Aktivnost u sledećem		
D.2 Povećana svest o identifikovanju ranih rizičnih situacija za DHF od strane svake institucije i planiranje preventivnih mera	2.1 Izrada specijalnih obrazaca za izveštavanje o DHF i identifikovanim slučajevima	P+M ASH	Do kraja 2027. godine opštinske institucije će morati da postave sistem za identifikaciju,	Odgovorna institucija: MK

	2.2 Identifikovanje uzroka koji prethode slučajevima DHF kroz analizu anketa u školama, zdravstvenim ustanovama, razgovore medija sa specijalistima	P+M Ej Džej	registraciju i procenu predmeta DHF. Podaci o uzrocima i situaciji se prikupljaju periodično	Partnerske institucije: NVO, škola

g. Shpejtim Gacaferi

Predsedavajući

REPUBLIKA E KOSOVËS/REPUBLIC OF KOSOVA
KOMUNA/OPŠTINA JUNIK/MUNICIPALITY OF JUNIK
Nr. Prot: 2-150/1263
Nr. i fax: 11
Data: 05/02/2024

Republika e Kosovës;
Kuvendi i Komunës së Junikut;
Numër: 02/01/24,
Datë: 31.01.2024.

Në bazë të nenit 11, 12.1 dhe 12.2 paragrafi d) të Ligjit për Vetëqeverisjen Lokale (Ligji Nr. 03/L-040, GZRK numër 28/2008), nenit 22.1 paragrafi 4) të Statutit të Komunës së Junikut, dhe nenit 7 paragrafi 6, **Kuvendi i Komunës së Junikut** në mbledhjen e tij të rregullt të mbajtur më 31.01.2024 nxjerrë:

VENDIM
për miratimin e
Raportit të punës së Kuvendit të Komunës së Junikut për vitin 2023

I. Me këtë vendim miratohet Raporti i punës së Kuvendit të Komunës së Junikut për vitin 2023 / në tekstin e mëtejmë raporti /.

II. Raporti është dokument publik dhe do të publikohet në ueb faqen e Komunës së Junikut.

III. Pjesë përberese e këtij vendimi është raporti i miratuar në kuvend.

IV. Ky vendim hyn në fuqi 15 ditë pas regjistrimit në zyren e protokolit të ministrisë përgjegjëse për veteqeverisje lokale, si dhe publikimit në gjuhëzyrtare në ueb faqen zyrtare të Komunës së Junikut.

Me këtë vendim njoftohen:

1. Ministria e Pushtetit Lokal;
2. Kryetari i komunës së Junikut;
3. Shërvimi i Kuvendit të Komunës së Junikut dhe
4. Arkivi i Komunës së Junikut.

Kryesuesi i Kuvendit
z. Shpejtim Gacaferi

REPUBLIKA E KOSOVËS/REPUBLIC OF KOSOVA
REPUBLIC OF KOSOVA
KOMUNA E JUNIKUT/MUNICIPALITY OF JUNIK
02/No. Prot. 2-180/1263
No. Faqe 10
Date 05/02/224

REPUBLIKA E KOSOVËS

REPUBLIC OF KOSOVA - REPUBLIKA KOSOVA

KOMUNA E JUNIKUT

MUNICIPALITY OF JUNIK - OPŠTINA JUNIK

Referencë:	**Numër: 02/180/01/24**
Për/Za/To:	**Anëtarët e Kuvendit të Komunës së Junikut**
Nga/Od/From:	z. Shpejtim Gacaferi – kryesues i Kuvendit të Komunës së Junikut
Datë/Datum/Date:	11.01.2024
Tema/Subjekat/Subject:	**RAPORT PUNE**

Adresa:
Tel.: +383 (0) 44 270 947

://rks-gov.net/junik

Vendi:	Komuna e Junikut
Hartuesi:	Kryesuesi i Kuvendit të Komunës së Junikut
Lloji i punës:	Raport pune

"RAPORTI I PUNËS SË KUVENDIT TË KOMUNËS SË JUNIKUT PËR VITIN 2023"

Adresa:
Tel.: +383 (0) 44 270 947

://rks-gov.net/junik

Junik, janar 2024

Kuvendi i Komunës së Junikut në përputhje me obligimet që dalin nga Ligji për Vetëqeverisje Lokale, Statuti i Komunës së Junikut, Rregullorja e punës së Kuvendit të Komunës së Junikut dhe ligjet e tjera në Republikën e Kosovës, për vitin 2023 harton këtë:

RAPORT PUNE

Kuvendi i Komunës së Junikut është organi më i lartë i themeluar në përputhje me Ligjin për Vetëqeverisje Lokale (neni 35).

Kjo është legjislatura e pestë e këtij organi e dalë nga zgjedhjet lokale 2021.

Kuvendi i Komunës së Junikut numëron gjithsejtë 15 anëtarë prej të cilëve 9 janë meshkuj dhe 6 femra. Në kuvend janë të përfaqësuara tri subjekte politike: LDK me 6 këshilltarë; AAK me 6 këshilltarë dhe LVV me 3 këshilltarë

Përveç Kuvendit si organ ligjvënës në kuadër të tij janë të themeluara edhe trupa ndihmës siç janë komitetet dhe komisionet. Deri më tash janë të themeluara dy komitete obligative (dy të përhershme Komiteti për Politikë dhe Financa dhe Komiteti për Komunitete) , Këshilli Komunal për Siguri në Bashkësi, 3 komitete jo obligative: Komiteti Konsultativ per Persona me Aftesi te Kufizuara , Komiteti per Sherbime Publike dhe Komiteti i Auditimit , po ashtu janë formuar edhe disa komisione ad-hoc, formimi i komisionit per zgjedhjen e keshillave lokale dhe kryetareve te keshillave si dhe komisioni per ankesa gjate zgjedhgjes se ketyre keshillave, drupim punues per hartimin e planit te punes se Kuvendit per vitin 2024.

Mirëpo për të gjitha çështjet tjera siç janë dërgimi i materialit, arkivimi si dhe evidentimi protokollar i të gjithë materialit të kuvendit është punuar në përputhje me Ligjin për Vetëqeverisje Lokale, Udhëzimin Administrativ MAPL) Nr. 02/2015 për Mbajtjen e Mbledhjeve të Kuvendit të Komunës, Statutin e Komunës së Junikut dhe Rregulloren e Punës së Kuvendit të Komunës së Junikut duke respektuar aq sa ka qenë e mundur Planin e punës së Kuvendit të Komunës së Junikut për vitin 2023.

Adresa:
Tel.: +383 (0) 44 270 947

://rks-gov.net/junik

TRAJNIMET DHE PUNTORITË

Gjatë vitit 2023 antaret e Kuvendit Komunal kanë pasur shumë takime njoftuese / trajnime/ qe lidhen me punen e Kuvendit të cilat kanë qenë të pergaditura nga Ministritë dhe Organizatat e ndryshme me qellimin që anëtaret e Kuvendit të jenë sa me te njoftuar për punën në Kuvend.
Kryesishtë keto trajnime kanë qenë te pergaditura dhe organizuara nga OSCE, Ministria e Administrimit te Pushtetit Lokal, HELVETAS dhe DEMOS organizata jo qeveritare.
Po ashtu ka pasur disa takime te organizuara nga Asociacioni i Komunave të Kosoves ku Kuvendi Komunal i Junikut ka qenë i perfaqesuar nga Kryesuesi i KK Junik.

Kryesuesi i Kuvendit Komunal te Junikut ka perfaqesuar kuvendin ne dy takime qe janë mbajtur jasht shtetit te Kosoves nje takim ne Mal te Zi dhe nje takim ne Shqiperi.

Gjatë vitit 2023 Kuvendi i Komunës së Junikut ka mbajtur gjithsejtë 12 mbledhje të rregullta dhe dy (2) mbledhje solemne (17 Shkurti Dita e Pavarësisë së Republikës së Kosovës, dhe 13 Qershori dita e Çlirimit të Junikut) derisa mbledhje të jashtëzakonshme është mbajtur një (1) sepse është paraqitur nevoja dhe dy mbledhje te jashtezakonshme te ftuara per tu mbajtur por per mungesë te koorumit kanë deshtuar te mbahen.

Pothuajse në të gjitha mbledhjet ka mbizotëruar fryma e arsyes dhe janë trajtuar çështje të rëndësishme për komunën e Junikut.

Komitetet e përhershme Komiteti për Politikë dhe Financa gjatë vitit 2023 kanë mbajtur gjithsejtë 12 mbledhje të rregullta sipas planeve të miratuara nga ana e Kuvendit të Komunës së Junikut, Komiteti për Komunitete ka mbajtur gjithsejtë 10 mbledhje të rregullta, kurse Këshilli Komunal për Siguri në Bashkësi ka mbajtur gjithsejtë 6 mbledhje të rregullta, Komiteti Konsultativ per Persona me Aftesi te Kufizuara ka mbajtur gjithsejtë gjashtë (6) mbledhje, Komiteti per Sherbimeve Publike ka mbajtur gjithsejtë pesë (5) mbledhje, ndersa kryesitë e Keshillave Lokale gjithsejtë kater (4) sa janë te zgjedhura nuk kanë mbajtur asnje takim gjatë pjeses se dyte te vitit 2023.

Puna e komisioneve të ngritura nga ana e Kuvendit të Komunës së Junikut do të pasqyrohet në raportin e punës së secilit komision veç e veç.

Adresa:
Tel.: (383 (0) 44 270 947

://rks-gov.net/junik

RREGULLORET:

Kuvendi i Komunës së Junikut për vitin 2023 ka miratuar gjithsejtë 3 rregullore (plotesim - ndryshime).

1. Rregulloret e miratuara nga ana e Kuvendit të Komunës së Junikut në vitin 2023 janë:

   1.1. Rregullorja për tatimin në pronën e paluajtshme për vitin 2024
   1.2. Rregullorja (plotësim - ndryshim) për taksa, ngarkesa dhe gjoba komunale.
   1.3. Rregullorja Edukativo Arsimore.

BUXHETI:

I. Buxheti i përgjithshëm i Komunës së Junikut për vitin 2023 ka qenë **2,346,948,03 €**, dhe është i shpërndarë në linjat buxhetore si në vijim:

1. Paga dhe mëditje: ..... **1,442,893.76 €,**
2. Mallra dhe shërbime: ..... **276,367.13 €,**
3. Shpenzime komunale: ..... **37,700.00 €,**
4. Subvencione dhe transfere: ..... **52,064.18 €,**
5. Investime kapitale: ..... **537,922.96 €.**

Përveç kësaj gjatë vitit 2023 Kuvendi i Komunës së Junikut ka nxjerrë gjithsejtë 46 akte prej të cilave të gjitha janë vendime. Nuk ka nxjerrë asnjë rekomandim dhe asnjë njoftim për arsye se për të njëjtat nuk është bërë asnjë kërkesë.

Në vijim në mënyrë tabelore po paraqesim aktet e miratuara nga Kuvendi i Komunës së Junikut në vitin 2023.

Adresa:
Tel.: +383 (0) 44 270 947

://rks-gov.net/junik

AKTET E KUVENDIT TË KOMUNËS SË JUNIKUT PËR VITIN 2023

Nr.	Emërtimi	Numri i vendimit	Data e vendimit	Data e miratimit	Vërejtje
01	Vendimi për themelimin e komitetit konsultativ per persona me aftesi te kufizuara - Junik	02/01/23	27.01.2023		
02	Vendim për miratimin e rregullores per ndryshimin dhe plotesim te rregullores per taksa, ngarkesa dhe gjoba komunale.	02/02/23	27.01.2023		
03	Vendimi për bashkepunim nder-komunal-nderkombetar	02/03/23	27.01.2023		
04	Vendim per formimin e komisionit per zgjedhjen e keshillave lokale.	02/04/23	27.01.2023		
05	Vendim per formimin e komisionit per shqyrtimin e e ankesave lidhur me zgjedhjen e keshillave lokale .	02/05/23	27.01.2023		
06	Vendimi për hapjen e diskutimit publik per miratimin e rregullores edukativo-arsimore.	02/06/23	27.01.2023		
07	Vendimi për nisjen e procedurave per themelimin e ndermarrjes publike lokale (NPL).	02/07/23	27.01.2023		
08	Vendimi për formimin e komitetit per sherbime publike.	02/08/23	27.01.2023		
09	Vendim për fillimin e procedurave per hartimin e rregullores per menaxhimin e mbeturinave ne Komunen e Junikut.	02/09/23	27.01.2023		
10	Vendim për shendrrimin e tokes bujqesore ne toke ndertimore.	02/10/23	27.01.2023		
11	Vendim për miratimin e raportit te demeve te shkaktuara nga reshjet e shiut ne komunen e Junikut dt: 17, 18. 19.	02/11/23	03.02.2023		

Adresa:
Tel.: +383 (0) 44 270 947

://rks-gov.net/junik

	01.2023				
12	Vendim : Deklaratë per perkrahjen e qendres " Gjenocidi ne Kosovë – Plagë e Hapur" qe petalja me kater fleta te jetë simboli i viktimave.	02/12/23	27/01/2023		
13	Vendim për emerimin e anetareve te komisionit per hartimin e rregullores per menaxhimin e mbeturinave.	02/13/23	28.02.2023		
14	Vendim për ndryshimin e planit te hyrave vetanake te vitit 2022.	02/14/23	31/03/23		
15	Vendim për bartjen e te hyrave vetanake te pa shpenzuara ne vitin 2022 per shpenzim ne vitin 2023.	02/15/23	31.03.2023		
16	Vendim për shpalljen e parcelave me numer P-73105038-00491-2, 00491-3, 00491-4	02/16/23	31.03.2023		
17	Vendim për shpalljen e parceles numer P-73105038-00069-0 interes publik i komunes se Junikut.	02/17/23	31.03.2023		
18	Vendim për hapjen e diskutimit publik per projekt rregulloren per menaxhimin e mbeturinave ne komunen e Junikut.	02/18/23	31.03.2023		
19	Vendim për ndryshimin e pjeseshem te rregullores per orarin e punes se subjekteve afariste ne teritorin e komunes se Junikut.	02/19/23	31.03.2023		
20	Vendim për zgjedhjen e kryesuesit te komitetit per komunitete.	02/20/23	31.03.2023		
21	Vendim për zgjedhjen e kryesuesit te komitetit per persona me aftesi te kufizuara.	02/21/23	31.03.2023		
22	Vendim për zgjedhjen e	02/22/23	31.03.2023		

Adresa:
Tel.: +383 (0) 44 270 947

://rks-gov.net/junik

	kryesuesit te komitetit te sherbimeve publike.				
23	Vendim për ndryshimin dhe plotesimin e rregullores per taksa, ngarkesa dhe gjoba komunalesipas rekomandimit te Ministrisë.	02/23/23	28.04.2023		
24	Vendim për miratimin e rregullores Edukativo – Arsimore.	02/24/23	28.04.2023		
25	Vendim për bashkepunim nderkomunal-nderkombetarë Komuna Junik- Calgary Municipality- Canada.	02/25/23	28.04.2023		
26	Vendim për bashkepunim nderkomunal – nderkombetarë Komuna Junik- Halifax Regional Municipality - Canada	02/26/23	28.04.2023		
27	Vendim për bashkepunim nderkomunal-nderkombetarë Komuna Junik-The City of Niagara Falls- Canada.	02/27/23	28.04.2023		
28	Vendim për ndryshimin dhe plotesimin e rregullores per taksa, ngarkesa dhe gjoba komunale sipas rekomandimit te Ministrisë.	02/28/23	31.05.2023		
29	Vendim për ndrrimin e destinimit te ndertimit ne parcellat 00489-9 dhe 00489-15.	02/29/23	31.05.2023		
30	Vendim për anulimin e vendimit Nr. 02/10/23.	02/30/23	31.05.2023		
31	Vendim për miratimin e kornizes afatmesme buxhetore komunale 2024/2026.	02/31/23	30.06.2023		
32	Vendim për miratimin e rregullores per ndryshimin dhe plotesimin ee rregullores per taksa, ngarkesa dhe gjoba komunale sipas rekomandimit te Ministrisë.	02/32/23	30.06.2023		

Adresa:
Tel.: +383 (0) 44 270 947

://rks-gov.net/junik

33	Vendim për miratimin e rregullores per menaxhimin e mbeturinave ne komunen e Junikut..	02/33/23	30.06.2023		
34	Vendim për miratimin e planit komunal per ri integrimin e qendrueshem te personave te riatdhesuar dhe integrimin e te huajve ne komunen e Junikut 2023-2025.	02/34/23	28.07.2023	29.12.2022	
35	Vendim për fillimin e procedurave per plotesim ndryshimin e projekt rregullores per taksa, tarifa dhe ngarkesa komunale.	02/35/23	31.08.2023		
36	Vendim për fillimin e procedurave per plotesim ndryshimin e projekt rregullores per tatimin ne pronen e paluajtshme per vitin 2024.	02/36/23	31.08.2023		
37	Vendim per formimin e grupit te punes per hartimin e planit vjetor te punes se kuvendit te komunes se Junikut per vitin 2024.	02/37/23	27.09.2023		
38	Vendim per hartimin e buxhetit te komunes se Junikut per vitin 2024.	02/38/23	27.09.2023		
39	Vendim per rialokim te mjeteve te mbetura buxhetore per vitin 2023.	02/39/23	27.09.2023		
40	Vendim per caktimin e normave tatimore per tatimin ne pronen e paluajtshme per vitin 2024.	02/40/23	30.11.2023		
41	Vendim per ndryshim plotesimin e rregullores per taksa, ngarkesa dhe gjoba komunale.	02/41/23	30.11.2023		
42	Vendim per zgjedhjen e kryesueses te grupit te grave te KK Junik.	02/42/23	30.11.2023		
43	Vendim per miratimin e strategjise se grupit te grave te KK Junik per	02/43/23	30.11.2023		

Adresa:
Tel.: +383 (0) 44 270 947

://rks-gov.net/junik

	vitin 2023-2025				
44	Vendim për miratimin e planit te punes se kuvendit komunal te Junikut per vitin 2024 dhe orari i mbajtjes se takimeve.	02/48/23	29.12.2023		
45	Vendim per miratimin e planit te punes te KKSB-se te komunes se Junikut per vitin 2024.	02/49/23	29.12.2023		
46	Vendim per miratimin e planit te punes te komitetit per komunitete per vitin 2024.	02/50/23	29.12.2023		

Përfundim:

Në këtë raport pune janë pasqyruar një numër i konsiderueshëm i aktiviteteve të Kuvendit të Komunës së Junikut, por kurrsesi nuk mund ta konsiderojmë si të plotë, pasi që nuk kanë mundur të pasqyrohen edhe aktivitetet e trupave ndihmës të Kuvendit të Komunës së Junikut për shkak të mungesës së raporteve të punës së tyre vitin 2023 të cilat pas hartimit duhet t'i prezantohen Kuvendit të Komunës së Junikut për shqyrtim dhe miratim.

Përfundimisht Kuvendi i Komunës së Junikut në vitin 2023 ka funksionuar në përputhje me Ligjin për Vetëqeverisje Lokale, Udhëzimin Administrativ (MAPL) Nr. 02/2015 për Mbajtjen e Mbledhjeve të Kuvendit të Komunës, Statutin e Komunës së Junikut dhe Rregulloren e punës së Kuvendit të Komunës së Junikut duke u ballafaquar me probleme si të natyrës teknike (logjistike) ashtu edhe të natyrës ligjore dhe bashkëpunimit me ekzekutivin sa u përket respektimit të procedurave ligjore lidhur me shqyrtimin dhe miratimin e dokumenteve strategjike komunale.

Me këtë rast në emër të Kuvendit të Komunës së Junikut Ju falënderoj të gjithë anëtarëve të Kuvendit të Komunës së Junikut për kontributin e dhënë deri më tash.

Kuvendi i Komunës së Junikut

z. Shpejtim Gacaferi

kryesues

Adresa:
Tel.: +383 (0) 44 270 947

://rks-gov.net/junik